Cuma namazından sonra öğle namazı (Zuhr-u Âhir) kılan kimsenin hükmü

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed b. Salih el-Useymîn

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ حكم من يصلي الظهر بعد صلاة الجمعة ﴾

« باللغة التركية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: محمد مسلم شاهين
مراجعة: علي رضا شاهين

2013 - 1434
IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Cuma namazı kılan kimse öğle namazı da kılmalı mıdır?

Cevap:

Bir kimse Cuma namazı kıldığı zaman bu, o vaktin farzıdır, yani öğle vaktinin farzıdır. Buna göre artık öğle namazı kılmaz.Cuma namazını kıldıktan sonra öğle namazı kılmak bid'attir.Çünkü Allah'ın Kitabında ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde böyle bir namaz gelmemiştir.Dolayısıyla bir şehirde birden fazla Cuma namazı kılınsa bile bundan sakınmak gerekir. Çünkü bir kimsenin Cuma namazını kıldıktan sonra öğle namazını da kılması meşru değildir. Aksine çirkin bir bid'attır. Çünkü Allah Teâlâ bir kimseye, bir vakitte birden fazla namazı farz kılmamıştır. O da namaz Cuma namazıdır ve onu da kılmıştır.

Birden fazla camide Cuma namazı kılmak câiz değildir, eğer kılınırsa ilk kılınan mescidin Cuma namazı geçerlidir, bunun hangi mescit olduğu da bilinmemektedir, bu takdirde bütün Cuma namazları geçersizdir.

Cuma namazından sonraki öğle namazı ise onun yerine geçer, denilirse;

Bunu söyleyenlere şöyle deriz:

Bu delilinizi veya bu gerekçenizi nereye dayandırıyorsunuz?

Bunun Sünnet'ten veya sahih kıyastan dayandığı bir temeli var mıdır?

Hayır.Biz diyoruz ki,ihtiyaçtan dolayı Cuma namazı birden fazla camide kılındığı zaman bunların hepsi geçerlidir. Zirâ Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Gücünüz yettiğince Allah'tan korkun"[1]

Bu beldenin halkı birbirinden uzak yerlerde olur, mescitler dar gelir ve ihtiyaç sebebiyle birden fazla yerde Cuma namazı kıldıklarında onlar güçleri yettiğince Allah Teâlâ'dan korkmuşlar demektir. Kim gücü yettiğince Allah'tan korkarsa, üzerine farz olan şeyi yerine getirmiş olur. O halde onun amelinin geçersiz olduğu ve Cuma namazının yerine öğle namazı kılması gerektiği nasıl söylenir?

---

[1] Teğâbun Sûresi: 16

İhtiyaç olmaksızın birden fazla yerde Cuma namazı kılınmasına gelince, şüphesiz bu, sünnete aykırıdır. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ve Raşit halifelerinin yoluna da aykırıdır.İlim ehlinin çoğuna göre bu haramdır. Fakat bununla birlikte bu ibâdetin geçerli olmadığını söyleyemeyiz. Çünkü burada sorumluluk halkın üzerine yıkılamaz. Sorumluluk, ihtiyaç olmadığı halde çeşitli camilerde Cuma namazı kılınmasına izin veren yöneticilere aittir. Bundan dolayı biz deriz ki, cami ve mescitlerden sorumlu idarecilerin ihtiyaç olmadıkça Cuma namazı kılınan camilerin sayısının artmasına izin vermemeleri gerekir. Çünkü hüküm koyucu, dostluk ve sevginin hâsıl olması, bilmeyenin öğrenmesi ve daha pek çok büyük faydanın elde edilmesi için insanların topluca ibâdet etmelerine büyük önem vermektedir.

Meşru toplantılar bilindiği üzere ya haftalık,ya yıllık ya da günlüktür.

Günlük toplantılar her mahalledeki mahalle mescitlerinde yapılır.Çünkü hüküm koyucu, insanların her gün beş defa bir yerde toplanmalarını farz kılsaydı, bu onlara zor gelirdi.Bunun için onlara kolaylık gösterildi ve günlük toplantılarının her mahallenin kendi mescidinde yapılmasına imkân verildi.

Haftalık toplantıları ise, Cuma günüdür. Çünkü insanlar her hafta toplanırlar. Bu sebeple sünnet, bu toplantının birden fazla değil de sadece bir mescitte yapılmasını gerektirir. Çünkü bu haftalık toplantı -bir yerde yapıldığı zaman- onlara zarar vermez ve zor gelmez.Bunda büyük fayda vardır.Zirâ insanlar kendilerini aynı hedefe yöneltecek tek bir imamın ve tek bir hatibin etrafında birleşirler, namazın sonunda aynı öğüdü almış ve aynı namazı kılmış olarak ayrılırlar.

Yıllık toplantılar ise, bayram namazları örneğidir. İnsanlar bayram namazları münasebetiyle yıllık toplantılarını yaparlar. Bu da bütün beldenin toplantısıdır. Bu sebeple bayram namazlarının kılındığı mescitlerin de Cuma namazı kılınan mescitler gibi ihtiyaç olmadıkça sayılarının artırılması câiz değildir.